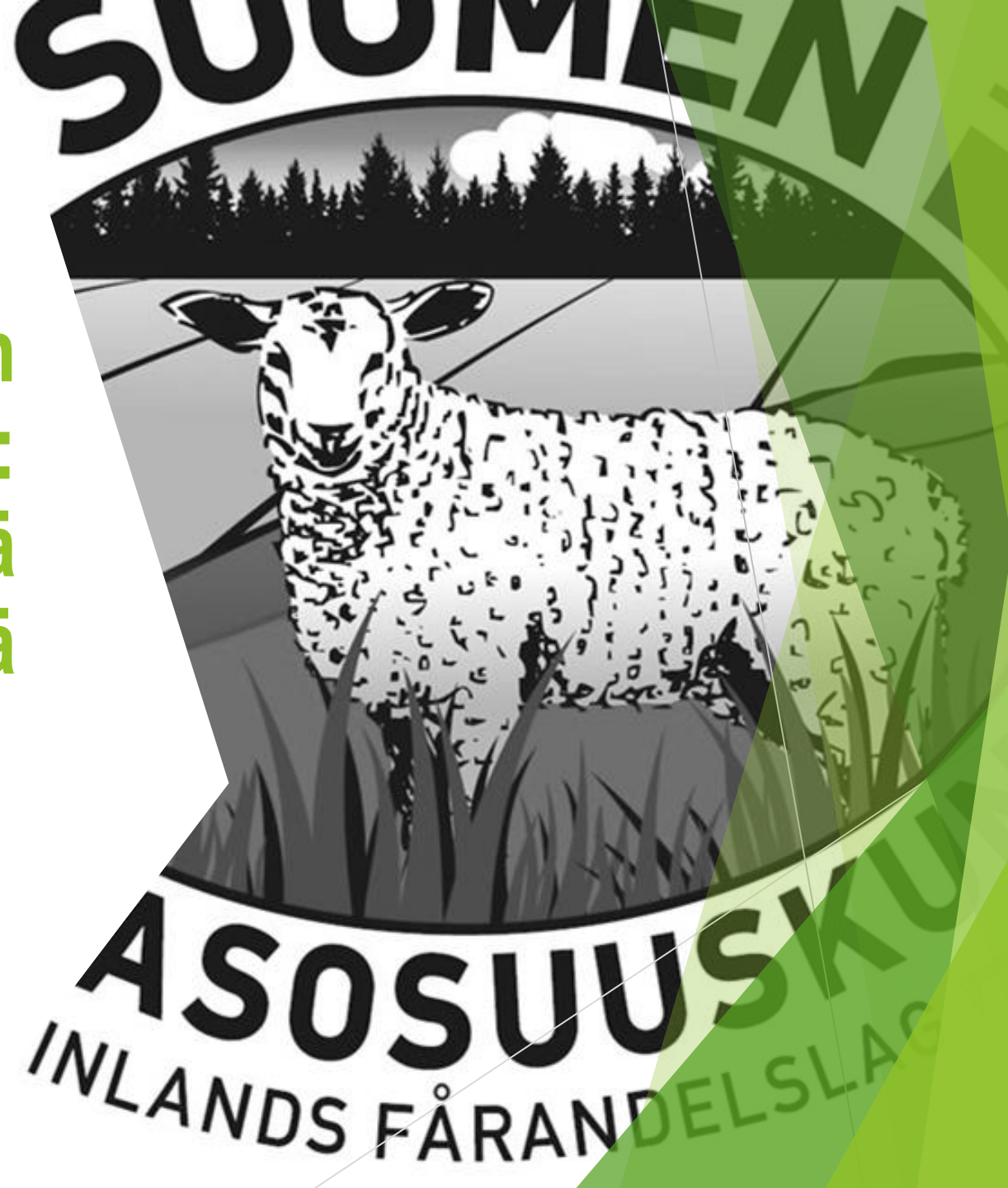

**Suomen
Lammasosuuskunta:
yhteistyöstä
monipuolisesti hyötyä**

Tampere 22.3.2023

OSK jo vuodesta 1995

- ▶ EU-liittyminen, tuottajahinnat romahtivat, tukimuutokset
- ▶ Lampaanlihaa ostivat mm. Pohjanmaanliha, Itikka, LSO, Pouttu, Snellman
- ▶ Lihatalot maksoivat puolet lammastilojen tarkkailumaksuista
- ▶ Lihatalot kehittivät lammastaloutta tuomalla mm. liharotuisia päsejä maahan

Pohjanmaan lammas- ja vuohiosuuskunta

Osuustoiminnan arvot:

Omatoimisuus
Omavastuisuus
Oikeudenmukaisuus
Tasa-arvo
Solidaarisuus
Rehellisyys
Avoimuus
Yhteiskunnallinen vastuu
Muista ihmisistä välittäminen

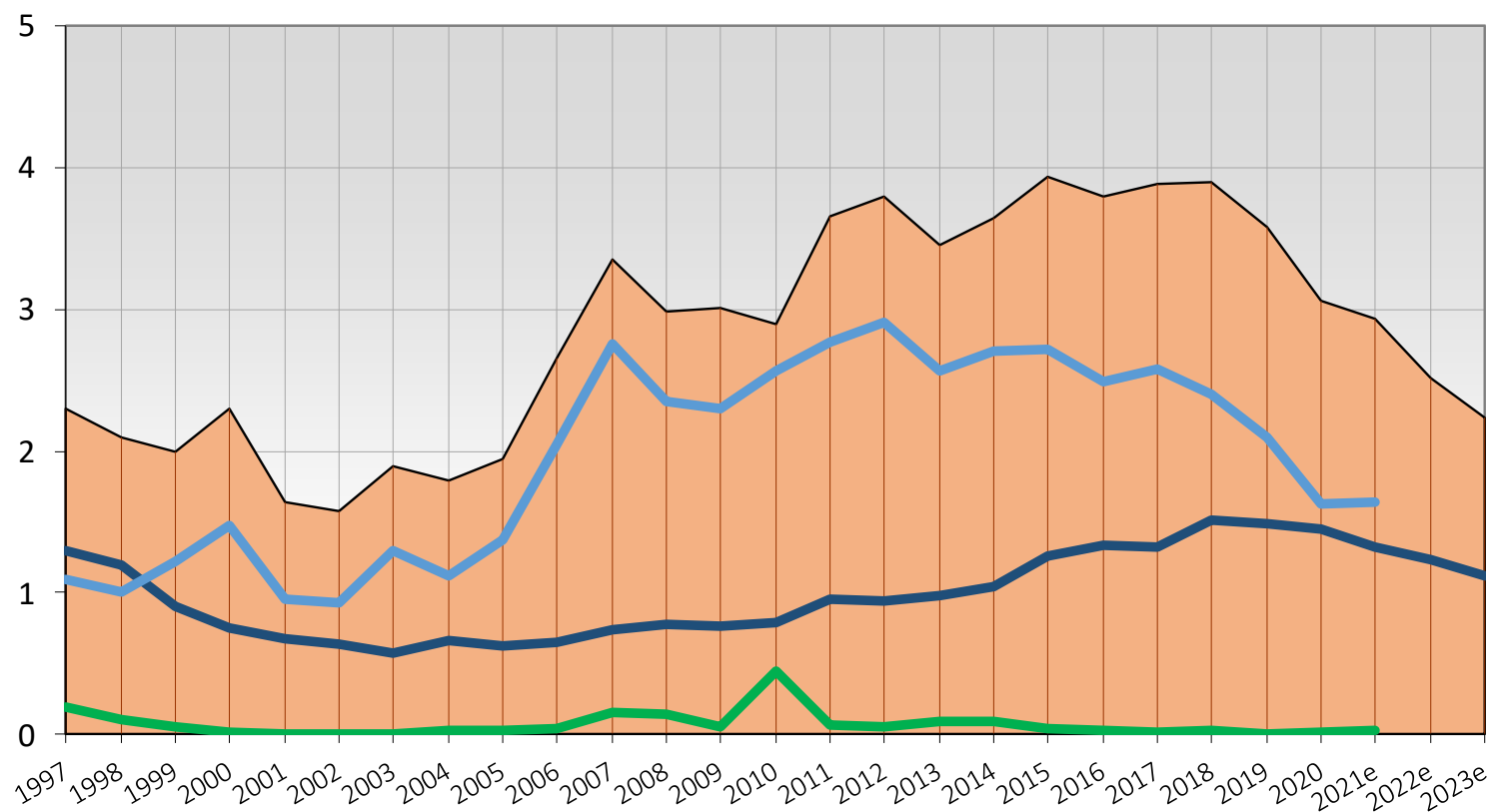
Osuustoiminnan periaatteet:

Vapaaehtoinen ja avoin jäsenyys
Demokraattinen jäsenhallinto
Jäsenten taloudellinen osallistuminen
Itsenäisyys ja riippumattomuus
Koulutus, oppiminen ja viestintä
Osuuskuntien keskinäinen yhteistyö
Vastuu toimintaympäristöstä

Lampaanliha Suomessa

Lampaanlihan tuotanto ja kulutus, milj. kg

Luullisena lihana* **kulutus** **tuotanto** **tuonti** **vienti**

LAMMAS	
omavaraisuus	%
1997	57
1998	57
1999	46
2000	33
2001	41
2002	41
2003	31
2004	37
2005	32
2006	24
2007	22
2008	26
2009	25
2010	27
2011	26
2012	25
2013	28
2014	29
2015	32
2016	35
2017	34
2018	39
2019	42
2020	47
2021	45
2022e	49
2023e	50

*Luullisesta lihasta luutonta 80%, lisäksi kypsennyshävikki vaihtelee 10-30% tuotteesta riippuen

Lähde: Luke, Tulli, Kantar TNS Agri

2020- luvulle

- ▶ Atria lopetti lampaiden teurastamisen 2019
- ▶ Lammasketjussa PK-yrityksiä
- ▶ Koko maan tuotanto noin miljoona kiloa
- ▶ Tuottajaorganisaatio statushyväksyntä 2019 -> Pohjanmaan Lammasosuuskunnasta valtakunnallinen tuottajien omistama tuottajaorganisaatio
- ▶ 2019 vuoden lopussa 94 tuottajaa, reilu 70 000 kg välityksessä
- ▶ Nimenmuutos 2021 Suomen Lammasosuuskunta
- ▶ 2022 vuoden lopussa 149 tuottajaa, vajaa 190 000 kg

Kuva: Parikan tila

Mitä lammasosuuskunta tekee?

- ▶ Teuraseläinvälitys
- ▶ Jalostuseläinvälitys
- ▶ Rehunvälitys
  - ▶ Tuotteiden kehitys
- ▶ Ostopanosten kilpailutus

Mitä Lammasosuuskunta tekee?

- ▶ Vuohitiloja liittynyt mukaan:
Kilimarkkinaa aloitettiin
kehittämään yhteistyössä
Juustoportin ja Vainion
Teurastamon kanssa 2022
- ▶ Yhteistyökampanjat
- ▶ Sidosryhmäyhteistyö
- ▶ Neuvonta

Kuva: Leena Jussila

Tuottaja-organisaation tuomat mahdollisuudet

- Tuottajien mahdollisuus vaikuttaa tuotteestaan maksettavaan hintaan
- Mahdollisuus sopeuttaa tuotantoa
- Mahdollisuus kehittää koko ketjua
- Ostopanosten kilpailutus
- Uudet yhteistyömallit
- Vähemmän vastakkainasettelua
- Yhteismarkkinointi

Content House tuottama kaupallinen erikoiskukka

MAINOSLIITE

Ruoka

Vastuullisesti kasvatettu lammas viihtyy laumassa

Kotimainen ruoka. Suomen lammasosus-kunta kehittää lammastalouden menettelytapoja ja varmistaa alan toimivuuden nyt sekä tulevaisuudessa.

Märehdin ja rauhallinen ruokaus sa-koaa, kun vieras saapuu lampolaan. Uusiin päin hirttelevä korvaan ja nousevat kausomaan. Rohketim- nait tulevat sevehtämään. Lampu- ri Pa Parkka esittelee omat lampu- den, eli uuden, joukossa nimeltä muusama.

– Nämä tulevat aina odottamaan rapeuksista, Pa Parkka sanoo. Osa lammastalouden näkökul- kosta rahasta. Se lisää eläinten hy- vimyönteä ja antaa myös eläin omis- talle hyvän mielen, kuon hyvin- voiva eläimen muusama.

– Lampuun saa omalla viihtä- mällä eläimet onnelliseksi. Se vo- nait monimutkaisesta sen, että työ on myös stressiä ja ajatusta mak- sa, Pa Parkka kertoo.

– Maanalaistaloutta olemme osa Suomen huoltamuseus- jua. Se runnuu esimerkiksi uode- ja tärkeitä, matineen eläin toimii Anni Parkka.

– Parkka kasvattaa lampaita perheen voimin, kuon lähes kaik- ti Suomen noin 700 lammasta- ta.

Työhuippu syyskuu Movelä lammastaloutta enot kar- sovat keväällä. Parkin tila on sit- tany pöytämaiden tykyty, mikä tuottaa karjantaloutta osastona ympäri vuoden. Karjantaloutta sar-

Parkan luomista kasvattava ja jalostaa lampaita Helsingin Lussa. Tilaa pyöräilylle Pia Parkka on lähellä tila on suomalaista huoltava- muusajua kasvattamalla kotimaista alkuperäisyyttä, suomenlammasta.

koissa kiretissä ja viihtyisissä kokoon lampureille. Pöytämaiden valvotaan ympäri vuorokauden. Näin varmis- tetaan, että jokainen ovytyy karja- saamona huolehtimalla sekä ravi- sevat erimaitoa mahdollittamaan pitiä synnyttää järkeä.

Suomenlammasta on kotimainen alkuperäisyyttä, joka voi saada ker- ralla jopa yli viisi kertaa.

– Tietoa ja taitoa on määrit- tää kuitien 2-3. Silloin emo pöytä- voimien kanssa yleensä hyviä ti- man apua, kertoo Pia Parkka.

Emot huolehtivat jälikasvu- taan noin pari kuukautta, jonka jälkeen karjasta pöytämaiden muu- la ravinnolla. Silloin sikiö on on- laadukas koriste, mikä tarkoittaa uudemman laadun tai säilyvyy- den nautintoa. Kasvatusta koki- matella viijalla arvokkaasta hulla- sekä kivennäisistä.

Parkan tila on luomusta, jossa kaikki rehut ovat luonnonmukaisesti tuotettuja.

Laumassa laiduntamista Kesällä lampaita laidutetaan ja suu- rin osa uudesta yökonee lea mate- manhoitajana Pöytämaiden kunnallis- puutteista saarista sekä valkoselkät- kan soojasaloilla.

– Nämä eläimet on enää pu- sikotumassa, mistä ne ovat kyllä rehoittavia. Saaren maitoma on muutamassa vuodessa aruunna ja kani- sekä eläimistö runssau- nuu selvästi, Anni Parkka kuvaa.

– Semellä maitomaanhoitaja sa- joon ne lampureille vinkkejä mää- vellä, kun eläimiä käydään säännöl-

lisesti tarkastamassa, Pia Parkka kertoo ja naurahaa. Saareksi ekee lampalle hyvät- valhelevasta maastossa läikkim- nen pitää jaksaa kunnossa, ja moni- puolinen ravinto maitoma hyvin.

Laumassa laidunneet eläimet soe- tavat luonnona kärsivyyttä.

Suosittu suomenlammas Suomen Lammastaloutta ekee- tyä kehittää lammastalout- ta. On tärkeää, että eläimet ovat hy- vimyönteä ja että niillä on kasvua- saan mahdollisuus laidunmaka- seen kärsivyyden, kuon laumassa laidunmaka- seen.

Karjasta kasvava seurakokoon- notyökeittä kunkin dossa.

– Silloin ne painavat yli 50 kiloa ja ovat melko toja, eivät mikään pikakortteja, Pa Parkka vaa.

Tila kuuluu Suomen Lammastaloutta, joka välittää monen lammastaloutta reutaria ja on saatu- noyotitk lhaasta maitomaan hit- taan tarpeellisuus korostuu. Se on hy-

vi esimerkiksi viihtyisä voimassa. Teurastelimen maku Helsingin sijaitseva tila Valtion teuras- tamolle Orimattilassa kesä- nait runnin. Siellä ruho- viedään keha- savaksi joko lhaasta tammille tai hirtin nautinto. Näiden kaun- la- haat jallaa kuoppoitten pääas- ta Etelä-Suomesta. Karjantaloutta suurin seos on pääasiassa mura lammastaloutta: sojovat kotimai- sen karjasta- ja lampaanlhan loy- dävät ruokapöytä- yä enemmän ympäri vuoden.

Parkan tila kasvattama suomenlammas on Suomen kanta lam- marou. Jalostusyötyä sitä on ke- hitetty hyviä ihmismuusia.

– Jalostus on nimeltä luomusta. Haluan nähdä, että sukupolvi tot- tessa jälkeen on edellisen parempi, Pa Parkka sanoo.

Parkalle on tärkeää silyttää pe- ritseen suomenlainen rou.

– Mummoni mummoilla oli suomenlampaista. Enkä mitään lap- senlappellani jonain päivänä on.

Pöytäpöydässä maistuu kotimainen karjapaini, joka on parhaim- millaan miedosti maustettuna esimerkiksi timjamilla tai mintulla.

Edellytykset onnistumiselle

- ▶ Riittävä volyymi
- ▶ Sitoutuneet tuottajat
- ▶ Tiedonvälitys
- ▶ Motivoituneet tekijät
- ▶ Realistinen visio - hyvä strategia
- ▶ Resurssit toteuttamiseen
- ▶ Luottamus

KIITOS

Suomen Lammasosuuskunta
toimitusjohtaja Anniina Holopainen